

Toelichting Gemeenschappelijke regeling Peel 6.1

Algemene toelichting

Op 26 maart 2013 heeft de Stuurgroep Peel 6.1 een advies uitgebracht over intensivering van de samenwerking tussen de zes Peelgemeenten. Doelstelling is de oprichting van een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie. In eerste instantie is deze bedoeld om de drie grote decentralisaties (aanpassing Wmo, Jeugd wet en Participatiewet) goed te doen landen. Het ambitieniveau is hoger. Business cases voor uitvoering van andere taken zijn en worden voorbereid. Als stip op de horizon is de mogelijkheid benoemd om te komen tot een gezamenlijke ambtelijke uitvoeringsorganisatie. De weg daartoe moet in stappen worden afgelegd als daarvoor gaande het proces draagvlak blijkt te bestaan. Fasering is ook noodzakelijk omdat het proces om te komen tot de vorming van een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie onder geweldige tijdsdruk staat. Het is een uitermate complexe operatie waarbij de wettelijke kaders op het tijdstip van het in procedure brengen van deze gemeenschappelijke regeling nog niet helder zijn, zeker niet voor de uitvoeringspraktijk.

Bij het vormgeven van deze gemeenschappelijke regeling moet met veel onzekerheden rekening worden gehouden. Dat is terug te vinden in de globale omschrijving en verwijzingen naar nader overleg. De verwachting is dat eind 2014 een aantal zaken nader ingevuld kan worden. Mogelijk kan dat dan aanleiding zijn voor een eerste wijziging van deze regeling. Er is bij de start bewust gekozen voor een gemeenschappelijke regeling gefocust op de drie decentralisaties. Iedere volgende taakuitbreiding vraagt om nieuwe collegebesluiten en besluiten van gemeenteraden waarbij toestemming wordt verleend. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan de wens van de gemeenteraden om bij de verdere ontwikkelingen betrokken te blijven. Voor nu is het van het grootste belang dat de gemeenschappelijke regeling op korte termijn in werking kan treden. Vanuit de nieuwe organisatie, die rechtspersoonlijkheid krijgt, kan verder gebouwd worden aan de nagestreefde uitvoeringsorganisatie.

De voorliggende gemeenschappelijke regeling is een collegeregeling. Dat betekent dat geen raadsbevoegdheden zijn ingebracht. In de regeling zijn wel enkele bepalingen opgenomen die de raden van de deelnemende gemeenten een formele positie geven. Controle en beïnvloeding zijn daarmee mogelijk. Nodig is ook dat na het van start gaan van de nieuwe organisatie er een goede communicatie op gang komt met de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten. Transparantie bij de taakuitvoering vergroot de onderlinge betrokkenheid.

Het openbaar lichaam is opgezet als een gezamenlijk bezit van de deelnemende gemeenten. Gezamenlijk is men verantwoordelijk voor de opbouw, het functioneren en de beoogde uitbouw van de gemeenschappelijke regeling. Het visiedocument is daarvan de inhoudelijke onderbouwing. Afgesproken is dat de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten en bestuursorganen solidair jegens elkaar zullen zijn bij het vormgeven en het functioneren van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie. Vastgelegd is dat men daarbij oog zal hebben voor de wederzijdse belangen, onevenredige bevoor- en benadeling van gemeenten zal trachten te

voorkomen en in het geval dat zulks toch zal optreden dat men elkaar daarvoor compenseert. Dit uitgangspunt is niet te vangen in een artikel doch vormt wel het fundament van de onderlinge samenwerking.

Democratische legitimatie

De gemeenschappelijke regeling Peel 6.1 is een collegeregeling. Aan het openbaar lichaam worden geen bevoegdheden overgedragen (delegatie). Wel bestaat het voornemen om binnen de door elk college te bepalen kaders uitvoeringsbevoegdheden te mandateren aan het openbaar lichaam. Dat gebeurt om redenen van doelmatigheid en doeltreffendheid. Voor het overige functioneert het openbaar lichaam als adviesbureau richting deelnemende gemeenten. Het is aan elk van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten om te bepalen wat men doet met de uitgebrachte adviezen en daarover te overleggen met en verantwoording af te leggen aan de eigen gemeenteraad.

De positie van de gemeenteraad bij het treffen van een collegeregeling is in de wet geregeld. De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt in artikel 1 tweede lid dat de gemeenteraad voor het treffen van zo'n regeling toestemming moet geven. Dat geldt bij het aangaan, wijzigen, toetreden en uittreden. De door het college gevraagde toestemming kan alleen worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Dat impliceert een beperkte toetsing. Die toetsing is wel nodig omdat met het aan gaan van een nieuwe gemeenschappelijke regeling de gemeente er een verbonden partij bij krijgt en de financiële gevolgen van de regeling opgenomen worden in de begroting van de gemeente. De hieruit voortvloeiende verplichtingen zijn zelfs verplichte uitgaven als bedoeld in artikel 194 Gemeentewet. Als zodanig heeft het aangaan en het functioneren van een gemeenschappelijke regeling gevolgen voor het budgetrecht van de gemeenteraad. Het is daarom ook juist dat de gemeenteraad bij het aangaan van de regeling in de gelegenheid is hierover een standpunt in te nemen binnen de geschetste wettelijke kaders (niet in strijd met het recht of het algemeen belang).

Het openbaar lichaam is belast met de uitvoering van de met de deelnemende gemeenten afgesproken programma's (zie artikel 32 vierde lid). Het is de bedoeling dat de voortgang van de werkzaamheden door de colleges van burgemeester en wethouders gemonitord wordt, zodat dit zondig tijdens de loop van het jaar bijgestuurd wordt. De colleges van burgemeester en wethouders kunnen daarover periodiek aan hun gemeenteraden rapporteren. In samenspraak zal bezien moeten worden op welke wijze dat het beste vormgegeven kan worden binnen elke gemeente.

Het college van burgemeester en wethouders is individueel en gezamenlijk verantwoording verschuldigd aan de gemeenteraad voor het gevoerde bestuur (zie artikel 169 Gemeentewet). De gemeenteraad bestaat uit de gekozen volksvertegenwoordigers, die door hun verkiezing democratisch gelegitimeerd zijn. Die verantwoordingsplicht van het college en de individuele leden verandert niet als

de colleges van burgemeester en wethouders besluiten een collegeregeling aan te gaan. Voor de leden van het Algemeen bestuur blijft die verantwoordingsplicht voor elk lid naar de raad van de eigen gemeente bestaan (zie artikel 19 eerste lid juncto artikel 16 derde lid Wgr). Het vragenrecht en recht van interpellatie blijven bestaan ook jegens collegeleden die lid zijn van het Algemeen bestuur van het openbaar lichaam. Ingevolge artikel 16 vijfde lid Wgr kan de gemeenteraad een lid van het Algemeen bestuur dat afkomstig is uit de eigen gemeente ontslag verlenen. Daarenboven geldt dat raadsleden gebruik kunnen maken van het enquêterecht ex artikel 155a Gemeentewet en voorts ook dat rekenkamer(commissies) onderzoeken kunnen doen (zie artikel 25 regeling).

In financieel opzicht blijven de gemeenteraden in positie omdat zij jaarlijks hun zienswijze kenbaar kunnen maken over de ontwerpbegroting en het daaraan ten grondslag liggend jaarwerkplan. Dat jaarwerkplan komt tot stand in overleg tussen het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam en de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten. Hierin worden de afspraken per gemeente vastgelegd. Elk college van burgemeester en wethouders en elk individueel collegelid is daarop in de eigen gemeente aanspreekbaar. Door toezending van de jaarrekening van het openbaar lichaam wordt achteraf verantwoording afgelegd. Eerder is dat intern gebeurd bij de aanbidding van de jaarrekening door het Dagelijks bestuur aan het Algemeen bestuur van het openbaar lichaam. Ten slotte wordt opgemerkt dat indien een tussentijdse begrotingswijziging nodig is, die leidt tot een aanpassing van de gemeentelijke bijdrage, de raden van de deelnemende gemeenten wederom in de gelegenheid zijn zich daarover uit te spreken en hun zienswijze kenbaar te maken.

Het aangaan van een gemeenschappelijke regeling leidt tot een bestuurlijk complexe situatie. Hiervoor is aangegeven dat er voor de gemeenteraden als democratisch gekozen volksvertegenwoordiging wel degelijk juridische mogelijkheden aanwezig zijn om betrokken te blijven bij het functioneren van gemeenschappelijke regelingen en om de door hen aangewezen leden van het Algemeen bestuur verantwoording te blijven vragen. Wel is het zo dat het aangaan van een samenwerking met andere gemeenten binnen een openbaar lichaam leidt gezamenlijk genomen besluiten waarbij de invloed van individuele gemeenteraden afneemt. Dit "natuurlijk" effect is bij de voorbereidingen om te komen tot de oprichting van het openbaar lichaam Peel 6.1 onderkend. Rode draad is en blijft ook naar de toekomst toe de zorg voor het goed blijven onderhouden van een tijdige adequate informatievoorziening naar de raden van de deelnemende gemeenten. Hoe deze actieve informatieplicht nader wordt ingevuld, is afhankelijk van voorstellen van het Algemeen bestuur aan de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

In de aanloop tot de oprichting van het openbaar lichaam Peel 6.1 is een klankbordgroep geformeerd bestaande uit twee raadsleden per deelnemende gemeente. Deze klankbordgroep kan ook naar de toekomst toe voor de raden van de deelnemende gemeenten een forum zijn waarin men gezamenlijk de ervaringen deelt met het functioneren van het openbaar lichaam. Het samen optrekken bevestigt ook de gemeenschappelijkheid van de in het leven geroepen uitvoeringsorganisatie die ten diensten

staat van de zes deelnemende gemeenten. Deze forumfunctie is ook van belang met het oog op de beoogde uitbouw van het takenpakket van de uitvoeringsorganisatie. Het mee blijven helpen aan bestaan van een gemeenschappelijk draagvlak voor de intergemeentelijke samenwerking is van groot belang. Als instituut is de klankbordgroep van en voor de deelnemende gemeenteraden. De klankbordgroep is geen, en kan dat wettelijk ook niet zijn, een orgaan van het openbaar lichaam.

Wettelijk kader

Op deze gemeenschappelijke regeling is van toepassing de Wet gemeenschappelijke regeling zoals deze luidt op 2 december 2013. Geen rekening is gehouden met het wetsontwerp nr. 33597 dat momenteel in behandeling is bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal en dat mogelijkerwijs al per 1-7-2014 in werking treedt. Vooruitlopend daarop is wel de reactietermijn voor het kenbaar maken van een zienswijze op het ontwerp begroting opgerekt van 6 naar 8 weken.

In artikel 136 Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat voor zover bij of krachtens deze wet, bij of krachtens de Provinciewet of de Gemeentewet gestelde regels van toepassing zijn verklaard, de regels van toepassing zijn, gesteld bij of krachtens de Provinciewet zoals die luidde op 11 maart 2003 onderscheidenlijk de Gemeentewet zoals die luidde op 6 maart 2002.

Hiervan is uitgezonderd de bij of krachtens de hoofdstukken VIII, paragraaf 3, XII tot en met XIV en XVIII van de Provinciewet en de bij of krachtens de hoofdstukken VIII, paragraaf 3 (artikel 123-124i), XII tot en met XIV (art.186-215) en XVII (art.268-281) van de Gemeentewet gestelde regels.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Instelling en plaats van vestiging

Artikel 10 lid 3 Wgr bepaalt dat in de regeling de vestigingsplaats benoemd moet worden. Het betreft de statutaire vestigingsplaats van het openbaar lichaam. Dit is onder meer van belang voor de inschrijving in het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Huisvesting van onderdelen van de ambtelijke organisatie, al dan niet als nevenvestiging in andere plaatsen is mogelijk.

Artikel 2 Begripsbepalingen

Verwezen wordt naar wetten of wetwijzigingen (Wmo) die ten tijde van het treffen van deze gemeenschappelijke regeling nog niet zijn gepubliceerd in het Staatsblad. Participatiewet, Jeugdwet en aanpassing Wmo geven vorm en inhoud aan de drie grote decentralisaties. Genoemde wetten zijn voor de deelnemende gemeenten ook leidend bij de inrichting en het functioneren van deze gemeenschappelijke regeling.

Artikel 3 Doel

De bestuurlijke ambitie is om te komen tot een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie voor de zes Peelgemeenten. Het is niet de bedoeling dat andere gemeenten voor de uitvoering van bepaalde taken toetreden tot deze gemeenschappelijke regeling. Door deelname te beperken tot de zes deelnemende gemeenten die over de volle breedte willen samenwerken, kan een slagvaardige en doelmatig werkende uitvoeringsorganisatie gecreëerd worden. Voor de deelnemende gemeenten ontstaat hierdoor ook een transparante organisatie.

In het eerste lid van dit artikel is expliciet het belang als bedoeld in artikel 1 eerste lid Wgr benoemd waarom de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten deze regeling treffen: dat gebeurt ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemende gemeenten.

Bij de doelomschrijving is gekozen voor een brede omschrijving. Primair is de focus gericht op het organiseren van uitvoerende capaciteit voor de drie grote decentralisaties. De deelnemende gemeenten geven daarbij aan het openbaar lichaam mee dat de uitvoering dient te geschieden binnen de door het Rijk hiervoor aan de gemeenten geboden financiële ruimte.

Onderliggende doelstelling van de deelnemende gemeenten is om elkaar zoveel mogelijk te helpen bij het besturen van de deelnemende gemeenten. Dat kan er toe leiden dat de

uitvoeringsorganisatie op verzoek ondersteuning verleent aan een of enkel gemeenten bij de uitvoering van nodig nader te bepalen taken. Hierbij valt onder meer te denken aan taken die momenteel door de gemeente Helmond al verricht worden ten behoeve van een aantal gemeenten waarvoor lichte gemeenschappelijke regelingen zijn gesloten. Het is de bedoeling dat de betreffende organisatieonderdelen deze taken blijven vervullen maar dan binnen de werkorganisatie van het openbaar lichaam (bijvoorbeeld bijzonder minimabeleid, schulddienstverlening, WEB). Het spiegelbeeld doet zich ook voor. Zo heeft de gemeente Gemert-Bakel het werkdeel contractueel belegd bij het openbaar lichaam Atlant Groep. Naar verwachting gaat het om overgangssituaties die bij de doorontwikkeling van het openbaar lichaam zullen oplossen.

Bij de vorming van het openbaar lichaam lopen gemeenten aan tegen het bestaan van samenwerkingsrelaties met een of meer andere gemeente(n) dan die deel nemen aan deze gemeenschappelijke regeling. Opzegging is niet altijd mogelijk of wenselijk. Om die reden is in de regeling de mogelijkheid opgenomen dat het openbaar lichaam ook voor die gemeente(n) (deel) taken vervult. Dit vraagstuk speelt bij de gemeente Helmond. Deze gemeente heeft een lichte gemeenschappelijke regeling gesloten met de gemeente Geldrop-Mierlo voor dienstverlening op het terrein van werk en inkomen. Als deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Atlant Groep hebben alle Peelgemeenten te maken met het samenwerkingsarrangement dat door deze gemeenschappelijke regeling getroffen is met de gemeente Geldrop-Mierlo. Beide afspraken vallen onder de werkingssfeer van de Participatiewet.

Artikel 4 Bevoegdheden

Het openbaar lichaam is een uitvoeringsorganisatie ten dienste van de zes Peelgemeenten. De regeling wordt getroffen door de colleges van burgemeester en wethouders. Dat betekent dat de raden van de zes Peelgemeenten hun bevoegdheden houden. In de regeling is niet opgenomen de overdracht van bevoegdheden van de colleges (delegatie).

Expliciet is opgenomen dat het Algemeen bestuur samenwerkingsovereenkomsten kan afsluiten met een of meer deelnemende gemeenten. Die bevoegdheid bestaat niet voor samenwerkingsafspraken met niet deelnemende gemeenten. Dat past niet binnen de doelomschrijving van artikel 3. Uiteraard kan het algemeen bestuur en op basis van delegatie ook het dagelijks bestuur met derden overeenkomsten aangaan als die binnen de doelomschrijving vallen van het openbaar lichaam.

Wel is expliciet opgenomen dat door de organen van de deelnemende gemeenten bevoegdheden gemandateerd kunnen worden aan de bestuursorganen van het openbaar lichaam of daaraan ondergeschikte ambtenaren. Deze bevoegdheid is neergelegd in de Algemene wet bestuursrecht. Door het in de regeling expliciet te benoemen wordt verwoord dat het voor het creëren van een slagvaardige en doelmatige uitvoeringsorganisatie hoogst wenselijk is dat deze de beschikking krijgt

over deze externe mandaten. Op die manier kan het openbaar lichaam bij de uitvoering van haar taken slagvaardig opereren.

Expliciet is in de regeling opgenomen dat het Algemeen bestuur bevoegd is privaatrechtelijke rechtspersonen op te richten of daarin deel te nemen. Van overeenkomstige toepassing is het bepaalde in artikel 160 tweede lid Gemeentewet. In artikel 21 van de regeling is die relatie gelegd.

In het vierde lid is opgenomen dat het Algemeen bestuur bevoegd is met een of meer deelnemende gemeenten samenwerkingsovereenkomsten te sluiten met betrekking tot ondersteunende dienstverlening voor taken waarmee het openbaar lichaam belast is. In het nog op te stellen bedrijfsvoeringsplan zullen deze taken benoemd moeten worden. Als voorbeeld kunnen genoemd worden de ondersteuning van het openbaar lichaam door het Klantcontactcentrum van de gemeente Helmond, de afdeling automatisering van de gemeente Helmond en het tijdelijk meeliften op afgesloten meerjarige contracten. Het gaat om tijdelijke situaties die met de uitbouw van de uitvoeringsorganisatie afgebouwd kunnen worden.

Ten overvloede wellicht wordt in het tweede lid opgemerkt dat naast de in het eerste lid aangeduide interne verordenende bevoegdheid, het Algemeen bestuur en het dagelijks bestuur ook regelgevende bevoegdheid hebben met betrekking tot de aangelegenheden die de bedrijfsvoering van het openbaar lichaam betreffen. Hierbij valt onder meer te denken aan de vaststelling van het Treasurystatuut, een delegatiebesluit van het Algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur, de onkostenverordening en de vaststelling van een mandaatbesluit aan de directeur.

Artikel 5 Taken

Omdat de definitieve wetteksten van de decentralisaties nog niet bekend zijn, is gekozen voor een zo breed mogelijke taakomschrijving. Dat is uitgewerkt in Bijlage I. Dat is mede gebeurd omdat het de bedoeling is dat de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor de drie decentralisaties ten volledig ingezet zullen worden voor de taakuitvoering door de uitvoeringsorganisatie. De vermelding van de hoofdletter D (overige taken) is expliciet opgenomen om uiting te geven aan de bedoeling van de deelnemende gemeenten om in de nabije toekomst uitbreiding te geven aan het takenpakket van deze uitvoeringsregeling. Opgenomen is de bevoegdheid van het Algemeen bestuur om zelfstandig wijziging te brengen in de taken benoemd in Bijlage I (Wmo, Jeugdwet en Participatiewet)

Onderkend wordt dat het inwerkingtreden van de Participatiewet ook de gemeenschappelijke regeling Atlant Groep raakt. Voor 1-1-2015 zal helder moeten worden hoe het toekomstig construct er uit komt te zien. In deze fase is gekozen voor een zo breed mogelijke taakomschrijving. In de gemeenschappelijke regeling is voor het Algemeen bestuur de bevoegdheid neergelegd om in samenspraak met de deelnemende gemeenten de relatie met de gemeenschappelijke regeling

Atlant Groep te structureren. (zie artikel 4 derde en vierde lid)

Artikel 6 Organen

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 7 Samenstelling Algemeen bestuur

Onderwerp van deze gemeenschappelijke regeling is de uitoefening van collegebevoegdheden. Op grond van artikel 13 zesde lid Wgr kunnen alleen leden van het college van burgemeester en wethouders lid zijn van het Algemeen bestuur van het openbaar lichaam Peel 6.1. Elk college kan twee leden voor het Algemeen bestuur aanwijzen. Ook dienen er per gemeente twee plaatsvervangende leden aangewezen te worden. Op deze manier is steeds verzekerd de bestuurlijke betrokkenheid van de deelnemende gemeente bij het bestuur over het openbaar lichaam Peel 6.1. Het Algemeen bestuur valt als bestuursorgaan te vergelijken met de gemeenteraad voor 6 maart 2002 (monistisch stelsel).

Op grond van de Wgr wordt de voorzitter door en uit het Algemeen bestuur gekozen. Eén externe voorzitter is niet mogelijk. De voorzitter van het Algemeen bestuur is tevens voorzitter van het dagelijks bestuur (artikel 13 lid 9 juncto artikel 14 lid 1 Wgr).

Artikel 8 Werkwijze Algemeen bestuur

Op grond van artikel 147 tweede lid Gemeentewet (6 maart 2002) berusten de meeste bevoegdheden bij de gemeenteraad, tenzij deze expliciet bij of krachtens de wet zijn toegekend aan het college van burgemeester en wethouder of aan de burgemeester. Het Algemeen bestuur is te vergelijken met de gemeenteraad. Om deze reden is er van afgezien een opsomming te geven van de bevoegdheden van het Algemeen bestuur; dat zou ondoenlijk zijn: men is tot alles bevoegd tenzij. In de praktijk wordt dit praktisch opgelost door een Algemeen delegatiebesluit te slaan waarin expliciet bevoegdheden (b.v. aangaan privaatrechtelijke overeenkomsten) worden overgedragen aan het Dagelijks bestuur. Een voorstel daartoe wordt voorbereid voor de constituerende vergadering van het Algemeen bestuur van het openbaar lichaam.

In artikel 22, eerste lid van de Wgr is geregeld dat het Algemeen bestuur een reglement van orde vaststelt. In het reglement van orde worden minimaal regels opgenomen met betrekking tot:

- vaststellen vergaderschema;
- opstellen agenda, uitnodiging c.q. kennisgeving vergadering en verslaglegging;
- wijze van behandeling van voorstellen en besluitvorming;
- handhaving van de orde tijdens de vergadering;

- besloten- c.q. openheid van vergadering. In beginsel zijn de vergaderingen openbaar. Onder voorwaarden kan besloten worden tot een besloten vergadering. De onderwerpen waarover niet in een besloten vergadering kan worden beraadslaagd of besloten, zijn limitatief opgesomd in het 3^e lid.

De verwijzing naar de artikelen uit de Gemeentewet zoals deze luidde op 6 maart 2002 hebben betrekking op het functioneren van de gemeenteraad (b.v. ordehandhaving, onthouden van deelname aan stemmingen). In de Wgr wordt de gemeenteraad gelijk gesteld aan het algemeen bestuur.

Artikel 9 Besluitvorming.

Het Algemeen bestuur bestaat uit 12 leden. Elk lid heeft een stem. Besloten wordt in beginsel met een gewone meerderheid van stemmen. Als echter gestemd wordt over de begroting, begrotingswijzigingen of jaarrekening geldt een gekwalificeerde meerderheid van 10 stemmen.

Artikel 10 Geheimhouding

Bepaling is gelijk aan bepalingen uit de Gemeentewet die gelden voor raadsvergaderingen.

Artikel 11 Samenstelling Dagelijks bestuur

Bij het bepalen van de samenstelling van het dagelijks bestuur is rekening gehouden met de bestuurlijke wens dat de voorzitter als boegbeeld van de Peelsamenwerking fungeert en minder intern gericht is. In artikel 14 is bij de bepaling van de stemverhouding rekening gehouden met de positie van de gemeente die de voorzitter en een lid leveren voor het dagelijks bestuur. Zij hebben elk in het Dagelijks bestuur een stem, terwijl de andere leden in het Dagelijks bestuur twee stemmen hebben.

De zittingsperiode parallel aan de zittingsperiode van de colleges van burgemeester en wethouders is opgenomen om wijzigingen en omloop in samenstelling van Dagelijks bestuur mogelijk te maken.

Artikel 12 Taak Dagelijks bestuur

Naast de vaste portefeuilles van voorzitter en plaatsvervangend-voorzitter is er tenminste een portefeuillehouder financiën. Daarnaast kunnen er meer portefeuilles worden gevormd. Combinatie van portefeuilles is mogelijk.

Artikel 13 Bevoegdheden Dagelijks bestuur

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 14 Vergaderingen Dagelijks bestuur

De verwijzing naar de artikelen uit de Gemeentewet zoals deze luidde op 6 maart 2002 hebben betrekking op het functioneren van het college van burgemeester en wethouders. Het dagelijks bestuur wordt hiermee gelijkgesteld (b.v. stemmingen).

Zie verder het gestelde onder artikel 11.

Artikel 15 Geheimhouding

Identiek aan het gestelde onder artikel 10

Artikel 16 Voorzitter, plaatsvervangend-voorzitter, secretaris

De voorzitter wordt door en uit het Algemeen bestuur aangewezen op grond van het bepaalde in artikel 13 negende lid Wgr. Een lid van de directieraad fungeert als secretaris van het Algemeen bestuur en het Dagelijks bestuur. (zie ook artikel 26 en 27), Het Algemeen bestuur wijst op voordracht van het dagelijks bestuur de secretaris aan. Het Algemeen bestuur wijst op voordracht van het Dagelijks bestuur twee leden van de directieraad aan als vervanger van de secretaris en wijst daarbij de onderlinge volgorde aan.

Artikel 17 Bestuurscommissies

Omwille van korte heldere bestuur lijnen dient terughoudend omgegaan te worden met het instellen van het zware instrument van bestuurscommissies. Deze bevoegdheid is bewust opgenomen in de regeling omdat nu niet helder is of uitvoering van de Participatiewet, waarbij externe partijen betrokken zijn, toch niet noopt tot de instelling van een bestuurscommissie. Ook kunnen zich in de toekomst andere vraagstukken opdoemen, die het nodig maken te overwegen om hiervoor een bestuurscommissie in het leven te roepen. Het Algemeen bestuur dient voorafgaand aan de instelling van een bestuurscommissie toestemming van alle raden te hebben alvorens kan worden overgegaan tot de instelling van een dergelijke commissie. Het besluit van het Algemeen bestuur tot instelling van een bestuurscommissie wordt achteraf ter kennis gebracht van de raden van de

deelnemende gemeenten.

Artikel 18 Commissies van advies

Raadsleden kunnen in een collegeregeling geen lid zijn van een advies- of bestuurscommissie. Wel ligt het in de rede de huidige portefeuillehoudersoverleggen om te vormen tot adviescommissies van het openbaar lichaam. Daarmee wordt de betrokkenheid blijvend in stand gehouden bij het functioneren van het openbaar lichaam.

Artikel 19 Werkgroepen, overlegvormen

Het gaat hier om informele overlegvormen, die als zodanig niet zijn benoemd in de Gemeentewet. Genoemde overlegvormen kunnen een rol spelen bij de beleidsvoorbereiding of beleidsuitvoering (b.v. panel).

Instelling van cliëntenraden gebeurt op basis van wettelijke regelingen. Hiervoor zullen de raden van de deelnemende gemeenten ieder voor zich een verordening moeten vaststellen. Afgesproken kan worden dat het openbaar lichaam een overlegforum van lokale cliëntenraden faciliteert en de uitkomsten van dat beraad gebruikt bij de beleidsvoorbereiding en beleidsevaluatie.

Artikel 20 Tegemoetkoming

Uitgangspunt is dat zo min mogelijk bestuurskosten ten laste van het openbaar lichaam Peel 6.1. worden gebracht. Denkbaar is dat in incidenteel gevallen een uitzondering gemaakt moet worden op deze hoofdregel. In een op te stellen verordening zal dit uitgewerkt moeten worden.

Artikel 21 Voorhangen

De gemeenschappelijke regeling is een collegeregeling. Bewust is er voor gekozen om geen bevoegdheden van de gemeenteraden in te brengen. Middels de begrotingsprocedure, de verantwoordingsprocedure voor leden van het Algemeen bestuur en de nagestreefde transparantie bij het functioneren van het openbaar lichaam Peel 6.1. wordt bestuurlijk verantwoording afgelegd voor het functioneren.

Voor gemeenteraden geeft het bedrijfsplan van het openbaar lichaam inzicht in het functioneren. Hierin zijn opgenomen de wijzen van uitvoering van de uit te voeren taken en de daarvoor te sluiten samenwerkingsovereenkomsten met een of meer gemeenten om dat mogelijk te maken. De

financiële vertaling vindt plaats in de begroting. Voor de start van de het openbaar lichaam Peel 6.1. zullen beide documenten, in samenspraak met de ingestelde klankbordgroep, worden voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Na het van start gaan van het openbaar lichaam Peel 6.1. zal in twee expliciet aangeduide situaties de voorhangprocedure gehanteerd worden omdat dit het wezen van deze vorm van intergemeentelijke samenwerking kan raken.

Om de inhoudelijke betrokkenheid van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten te borgen is in het tweede lid nog een voorhangprocedure opgenomen met betrekking tot die voorstellen die leiden tot een wijziging van de gemeenschappelijke regelingen. Hierdoor wordt het mogelijk dat in elk gemeenteraad vooraf een discussie over nut, noodzaak, kosten en opbrengsten gevoerd wordt voordat het formele traject gestart wordt om te komen tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling (vragen om toestemming). Door deze procedure in tweeën te knippen kan de besluitvorming over een wijzigingsvoorstel snel worden afgerond.

Daarnaast bevat het derde lid nog de mogelijkheid dat het Algemeen bestuur een majeur dossier (zie begripsomschrijving) aanhoudt om eerst de colleges van burgemeester en wethouders in de gelegenheid te stellen hun gemeenteraden te raadplegen. Het Algemeen bestuur is niet gerechtigd rechtstreeks te communiceren met de raden van de deelnemende gemeenten. Dat moet gebeuren door het college van de eigen gemeente.

Artikel 22

Dit artikel is een uitwerking van artikel 19 juncto artikel 18, tweede lid Wgr. Het algemeen bestuur heeft de bevoegdheid om een lid van het dagelijks bestuur ontslag te verlenen. Tot 1-1-2015 geldt niet voor de voorzitter. Na wijziging van de Wgr per 1-1-2015 geldt dat op grond van het nieuwe artikel 19a Wgr ook voor de voorzitter. In artikel 8 van de regeling is opgenomen dat besluitvorming door het algemeen bestuur over ontslagverlening van een lid van het dagelijks bestuur in het openbaar gebeurt.

Artikel 23 Voorzitter

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 24 Algemeen bestuur

Omdat het hier een gemeenschappelijke regeling van de colleges betreft, beperkt de verantwoordingsplicht van de leden van het Algemeen bestuur zich tot de colleges. De colleges en hun individuele leden zijn op hun beurt ingevolge artikel 169 Gemeentewet informatie- en

verantwoordingsplichtig naar de gemeenteraad.

Artikel 25 Informatieplicht rekenkamer(commissies)

Door expliciete vermelding van deze medewerkingsplicht kunnen de lokale reken(commissies) hun onderzoeksterrein uitbreiden naar het openbaar lichaam.

Artikel 26 Directieraad

Door de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten wordt ervoor gekozen de ambtelijke besturing van het openbaar lichaam in te laten vullen door de secretarissen/algemeen directeuren van hun gemeenten. Daartoe wordt een directieraad gevormd. Gekozen is voor een bezetting van alle zes secretarissen/algemeen directeuren waarvan er een als voorzitter van het directiebestuur fungeert.

Het Dagelijks bestuur wijst de voorzitter en de vijf overige leden van de directieraad aan uit de kring van de gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten. Het dagelijks bestuur regelt na aantreden de aanwijzing van de voorzitter in het directiestatuut.

De leden van de directieraad krijgen een aanstelling als onbezoldigd ambtenaar bij het openbaar lichaam, welke aanstelling gekoppeld wordt aan de aanstelling die zij hebben als secretaris/algemeen directeur in hun gemeente. Er wordt van afgezien de rechtspositie van de leden van de directieraad nader te definiëren. Dat is immers al gebeurd in de gemeente waar zij een bezoldigde aanstelling hebben

Te werkstelling geschiedt voor een nog te bepalen aantal dagdelen per week. Na verloop van tijd kunnen mutaties binnen de directieraad plaatsvinden, al dan niet op basis van een rooster. Binnen de directieraad worden aandachtsvelden verdeeld. Onder directieraad fungeert een ambtelijke organisatie. De inrichting daarvan is afhankelijk van het nog op te stellen bedrijfsplan en het daarop te baseren functiegebouw. Als zodanig geeft de directieraad leiding aan de ambtelijke organisatie.

Artikel 27 Secretaris

Het door het Algemeen bestuur aangewezen lid van de directieraad fungeert als secretaris van het Algemeen bestuur en het Dagelijks bestuur (zie artikel 16). Als zodanig is zijn functie vergelijkbaar met de functie van gemeentesecretaris in de Gemeentewet zoals die van kracht was voor 6 maart 2002.

Artikel 28 Personeel

Verwezen wordt naar het gestelde bij artikel 26. Dit artikel behoeft verder geen toelichting.

Artikel 29 Rechtspositie

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 30 Begroting

De artikelen 186 tot en met 213 van de Gemeentewet zijn ook van toepassing verklaard op de gemeenschappelijke regelingen. Ook het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is van toepassing. De ontwerpbegroting wordt zodanig ingericht dat daaruit blijkt welke kosten met welke producten verband houden. Het Dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting minimaal acht weken voordat zij wordt vastgesteld toe aan de colleges van de deelnemende gemeenten. Binnen die periode zijn de colleges in de gelegenheid het gevoel van de gemeenteraad in te winnen. De termijn van 8 weken is gebaseerd op het wetsontwerp tot aanpassing van de Wet gemeenschappelijke regeling dat momenteel bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in behandeling is.

Het Algemeen bestuur stelt de begroting vast vóór 1 juli in het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting dient.

De termijn waarop de begroting uiterlijk moet zijn vastgesteld door het Algemeen bestuur stelt gemeenten in staat de uitgaven die gemoeid zijn met het openbaar lichaam in de eigen begroting te verwerken. Het gaat immers om verplichte uitgaven ex artikel 193 Gemeentewet.

Conform artikel 34, tweede lid, van de Wgr wordt de begroting uiterlijk 15 juli van het jaar, voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting dient, gezonden aan het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant.

Artikel 31 Rekening

Het Algemeen bestuur stelt de rekening vast vóór 1 juli in het jaar volgend op het jaar waarop deze rekening betrekking heeft. De jaarrekening wordt na de vaststelling, doch in ieder geval voor 15 juli van het jaar volgend op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan het college van

gedeputeerde staten van Noord-Brabant en aan de colleges van de deelnemende gemeenten gezonden.

Artikel 32 Verdeling der kosten

De financiële verrekenafspraken vloeien voort uit de eerder door de stuurgroep aan de raden van de deelnemende gemeenten toegezonden kaderafspraken. Een wijziging ten opzichte van de huidige samenwerking op het terrein van werk en inkomen waarbij een kostenverdeelstaat wordt gehanteerd is dat nu in de regeling vastgelegd wordt dat de operationele kosten verdeeld worden op basis van inwoneraantal. Datzelfde principe wordt gehanteerd voor de nieuwe taken op het terrein van Jeugd en Wmo.

Voorts wordt in het vierde lid het instrument van het jaarwerkplan geïntroduceerd als model waar langs de ten behoeve van de deelnemende gemeenten uitgevoerde programma's verrekend worden. Er is op dit tijdstip van afgezien om in de regeling expliciete bepalingen op te nemen over financiële tussenrapportages. Momenteel is er nog geen bedrijfsplan en ook is nog niet helder of voor de verschillende uit te voeren taken met verschillende financieringsstromen eenzelfde methodiek of verschillende methodieken gekozen moeten worden. In een latere wijziging van de regeling kan een te volgen werkwijze of de te volgen werkwijzen formeel worden vastgelegd.

Uitgangspunt voor de huisvesting van de verschillende onderdelen van het openbaar lichaam is dat dit gebeurd in bestaande gemeentelijke gebouwen. Hiervoor zal een spreidingsplan moeten worden gemaakt dat in tijd gefaseerd uitgevoerd zal worden. Dat past ook bij het beeld dat de samenwerking de komende jaren intensiever gaat worden.

In het vijfde lid is de datum van 1-7-2014 als nulmeting vastgelegd. Dat betekent dat het thans al voor regiogemeenten werkend Werkplein en de schulddienstverlening ofschoon het wel ingebracht wordt in de uitvoeringsorganisatie, buiten deze nulmeting blijft. Dat geldt niet voor De Zorgpoort. Dat organisatieonderdeel van de gemeente Helmond zal belast worden met de uitvoering individuele maatwerk voorzieningen krachtens de Wmo en als zodanig onderdeel uit gaan maken.

In het zevende lid van artikel 32 van de regeling wordt geduïd op de situatie dat een van de deelnemende gemeenten het functioneren van het openbaar lichaam ondersteunt zonder dat het betreffende taakveld wordt ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling. Voorbeeld hiervan is onder meer het functioneren van het klantcontactcentrum van de gemeente Helmond, dat momenteel ook al regionaal actief is. Gedeeltelijke ontvlechting uit de gemeentelijke organisatie van Helmond brengt op dit tijdstip meer nadelen dan voordelen met zich mee. Denkbaar is dat bij de vormgeving van de bedrijfsvoering van het openbaar lichaam zich ook andere vergelijkbare situaties kunnen voordoen.

Artikel 33 Verplichte uitgaven

De kosten voortvloeiend aan deelname aan een gemeenschappelijke regeling zijn voor de deelnemers verplichte uitgaven als bedoeld in artikel 193 Gemeentewet. Als de gemeenteraad deze kosten opvoert als uitgaven in de programmabegroting gebeurt dat door het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant. Deelname aan het openbaar lichaam is daarom geen vrijblijvende aangelegenheid. De deelnemende gemeenten zijn samen en ieder voor zich verantwoordelijk voor het openbaar lichaam Peel 6.1.

Artikel 34 Financiële gegoedheid

Het openbaar lichaam zal bancaire relaties moeten aangaan. Deze bepaling is op verzoek van de Bank Nederlandse Gemeenten opgenomen. De bank verkrijgt hiermee de zekerheid dat het openbaar lichaam alle maatregelen zal nemen om de gemeenten aan hun verplichtingen te laten voldoen. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in een circulaire uit 1999 aangedrongen op het opnemen van deze bepaling in gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 35 Financiële voorschriften

De verordenende bevoegdheid als genoemd in dit artikel wordt ontleend aan de Gemeentewet hoofdstuk XIV-artikelen 212 en 213. In artikel 4 eerste lid van de regeling is deze verordenende bevoegdheid van het Algemeen bestuur exclusief benoemd.

Artikel 36 Archiefbescheiden

Gekozen is voor een ruime formulering. De zorg voor archiefbescheiden die voortvloeien uit door gemeenten gemandateerde taken blijft berusten bij die gemeenten. Dat wordt anders als in de toekomst eventueel besloten wordt taken over te dragen. In dat laatste geval wordt de zorg voor die archiefbescheiden ook een verantwoordelijkheid van het openbaar lichaam Peel 6.1

Artikel 37 Archiefbewaarplaats

Momenteel hebben vijf van de zes Peelgemeenten het RHCe aangewezen als archiefbewaarplaats. Dat is verankerd in de Regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven 2005 en de Archiefverordening Streekarchief 1996. Alleen de gemeente Gemert-Bakel heeft een eigen gemeentelijk archief. In de tekst van de regeling is er voorshands van uitgegaan dat de

archiefbescheiden van het openbaar lichaam worden overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het RHCe. In financieel opzicht zijn vijf van de zes gemeenten daarbij al betrokken middels de regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven.

Afgesproken is dat op basis van een business case de voor- en nadelen van onderbrenging van de archiefbescheiden bij het RHCe of bij het gemeentearchief Gemert-Bakel op papier worden gezet. Als het Algemeen bestuur te zijner tijd besluit de archiefbescheiden alsnog onder te brengen in het gemeentearchief Gemert-Bakel dan zal dat in een wijziging van deze gemeenschappelijke regeling formeel worden vastgelegd. Voorts zal dan ook met het SRE overleg gevoerd moeten worden over aanpassing van de Regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven 2005 en van de onderliggende Archiefverordening Streekarchief 2005.

Artikel 38 Ter beschikking te stellen archiefstukken

Het gaat om een technische uitwerking hoe om te gaan met het ter beschikking stellen van archiefstukken.

Artikel 39 Evaluatie

In de regeling is expliciet vermeld dat het functioneren van het openbaar lichaam en de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten periodiek geëvalueerd wordt. Er wordt voor gekozen dat te doen in het kader van de reguliere planning en controlcyclus. Daar is een aantal redenen voor. Het openbaar lichaam zal zich de komende jaren in een opbouwfase verkeren. Externe, vaak dure, evaluaties leiden daarbij af van het proces van organisatieontwikkeling van het openbaar lichaam.

Het ligt veel meer voor de hand om “tijdens de rit” zelf kien te zijn op verbeterpunten of op de door de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten gewenste aanpassingen. Voor zover die betrekking hebben op de bedrijfsvoering kan dat bij de begroting en jaarrekening gebeuren. Als het inhoudelijke wijzigingen betreft, kan het zijn dat dat noopt tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling. In alle genoemde situaties komen de gemeenten in beeld (zie ook artikel 21)

Artikel 40 Toetreding en uittreding

Een gemeenschappelijke regeling dient een regeling te bevatten over toetreding en uittreding. De bepaling van de condities bij toetreding wordt bepaald door het Algemeen bestuur in overleg met de toetredende gemeente. Toetreding veronderstelt wijziging van deze gemeenschappelijke regeling.

Gegeven het uitgangspunt momenteel dat deze gemeenschappelijke regeling bestemd is voor zes deelnemende Peelgemeenten lijkt uitbreiding van het aantal deelnemers niet voor de hand te liggen.

De gevolgen van uittreding en de daaraan te stellen voorwaarden worden geregeld door het Algemeen bestuur. In de jurisprudentie zijn daarvoor twee methoden ontwikkeld waarop in voorkomend geval op teruggevallen kan worden. Het Algemeen bestuur zal daarmee rekening hebben te houden. In verband met mogelijke wisseling in de jurisprudentie is gekozen voor een algemene bepaling en is er niet gekozen voor een expliciete uitwerking die achterhaald kan raken.

Artikel 41 Wijziging of opheffing

Gekozen is voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling alleen ingeval alle colleges hierover eensluidend besluiten. Dit doet recht aan de intentie tot samenwerking. Dat zelfde uitgangspunt geldt voor een opheffingsbesluit. Ook hier is unanimititeit vereist. In alle gevallen dienen de gemeenteraden toestemming te verlenen. Deze toestemming mag alleen geweigerd worden wegens strijd met algemeen belang of strijd met het recht. Zie artikel 1 tweede lid Wgr.

Artikel 42 Geschillen

Het betreft een verwijzing naar artikel 28 Wgr.

Artikel 43 Klachten

Het openbaar lichaam zal een klachtvoorziening in stand moeten houden en daarvoor een verordening dienen vast te stellen. De deelnemende gemeenten zullen in hun klachtenverordening een uitzondering moeten maken voor die taken die in mandaat worden verricht door het openbaar lichaam Peel 6.1. Het ligt in de rede dat door het openbaar lichaam aansluiting verzocht wordt bij de Nationale ombudsman als bovenliggende voorziening voor klagers.

Artikel 44 Overgangsbepalingen

De gemeente Helmond heeft met de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek Someren en Geldrop-Mierlo lichte gemeenschappelijke regelingen gesloten, die van elkaar verschillen, doch die wel vallen onder het geformuleerde takenpakket voor het openbaar lichaam Peel 6.1. Dat betekent dat er een overgangssituatie is waarbij alle zes Peelgemeenten zich moeten gaan voegen naar het uniforme bedrijfsvoeringsmodel van Peel 6.1. Noodzakelijk is dat opheffingsbesluiten per regeling

genomen worden. De oprichting van het openbaar lichaam biedt de gelegenheid voor alle deelnemers een gelijke start te maken.

Anders ligt de situatie met de gemeente Geldrop-Mierlo. Met die gemeente zal nader overleg noodzakelijk zijn nu de gemeente Helmond na 1-1-2015 niet meer in de gelegenheid is de op die gemeente rustende verplichtingen na te komen omdat het takenpakket van de afdeling Werkplein en de afdeling Zorgpoort van die gemeente integraal ingebracht zal worden in het openbaar lichaam Peel 6.1. Het is de bedoeling dat er een samenwerkingsovereenkomst gesloten wordt tussen het openbaar lichaam en de gemeente Geldrop-Mierlo. Mocht dat niet lukken, dan rest de gemeente Helmond niets anders dan de bestaande lichte gemeenschappelijke regeling met de gemeente Geldrop-Mierlo op te zeggen. Daarom ligt het in de rede dat de zes deelnemende gemeenten in dit uitzonderlijk geval samen zoeken naar een oplossing als gevolg van meer- of ontvlechtungskosten als continuering van de relatie met Geldrop-Mierlo niet meer tot de mogelijkheden behoort.

De gemeente Gemert-Bakel heeft op dit tijdstip een meerjarige verbintenis met het openbaar lichaam Atlant Groep. Het betreft de uitbesteding van het werkdeel. Opzegging van deze overeenkomst ligt voor de hand zodra dit mogelijk is, om alle werkzaamheden op dit vlak te concentreren binnen openbaar lichaam.

Tussen de gemeente Helmond en een of meer andere Peelgemeenten lopen nog uitvoeringsafspraken vallend binnen het takenpakket zoals benoemd in artikel 5. Ook bestaan er op collegeniveau enkele lichte gemeenschappelijke regelingen in verband met het functioneren van een gemeenschappelijke bezwaarschriftencommissie. Na het inwerkingtreden van de gemeenschappelijke regeling Peel 6.1 worden deze afspraken overgenomen door het openbaar lichaam. In het jaarwerkplan wordt dit inzichtelijk gemaakt. Nu al is bekend dat voor de drie decentralisaties een gezamenlijke bezwarencommissie door het openbaar lichaam in stand zal worden gehouden ten behoeve van de deelnemende gemeenten. Formeel zullen door de betrokken colleges van burgemeester en wethouders nog wel opheffingsbesluiten genomen moeten worden, die vervolgens ook nog bekend gemaakt moeten worden.

Artikel 45 Inwerkingtreding

Het besluit tot het treffen van de gemeenschappelijke regeling moet door de colleges van burgemeester en wethouders bekend worden gemaakt nadat door de raden van de betreffende gemeenten toestemming is verleend. (art.3.40 Awb). Deze regeling is een besluit van algemene strekking en dient om die reden met bezwarenclausule bekend gemaakt te worden (art.3:42 Awb). Dat dient te gebeuren door elk van de zes deelnemende gemeenten afzonderlijk.

De inwerkingtreding van de regeling zal daarnaast door de zes deelnemende gemeenten op grond van artikel 26 tweede lid Wgr bekend gemaakt moeten worden.